

סקירה כללית

פירוט למטה

פסוק

"ואת שתי הכליות ואת החלב אשר עלה אשר על הכסלים..."

פירוט

רבה ורבי יוחנן (ואו רבי או רבי חייא)	רבי אסי (ואו רבי או רבי חייא)	שיטות: <u>מקרים</u>
<u>שמואל</u> : מותר (אפילו מדרבנן) "...על הכסלים" – ולא שבתוך הכסלים		חלב (באזור הכסלים) שהבשר חופה אותו ¹
אסור (רק) מדרבנן (וצריך לשרש אחריו)	² מותר (לכן צריכים להסיר רק מה שעליו – שבגלוי) "...הכליות...אשר עלה" – ולא שבתוכם	לובן שבתוך הכליות
אסורים (רק) מדרבנן		חוטים שבחלב
		חוטים שבכליות

¹ שנשאר מחופה גם כשהבהמה חיה והולכת

² מסתברא כשיטה שמותר - בדומה לחלב שבתוך הכסלים (יש כאן דרשה דומה לדרשה שם)

סקירה כללית

הגמרא מפרטת חלקים שאסורים מטעם הפסוקים:

- "...החלב המכסה את הקרב ו...החלב אשר על הקרב"
- "חלב שעל הכסלים"

לא ניכנס לפרטים

סקירה כללית

צריכים לחתוך ולמלוח אותם כדי להוציא דמם (מליחה לבד אינה מספיקה)

סקירה כללית

צריכים לגרור את החלב שעל האמה הראשונה של המעיין (החל מהנקודה שיוצאים מהקיבה)
(וזוהו "חלב שעל הדקין" שנחלקו בו רבי ישמעאל ור"ע לעיל בדף מט:')

סוגיא - דף צג. - נושא: 5 חוטים האסורים

סקירה כללית

- 3 חוטים (עצבים) אסורים (מדרבנן) משום חלב
- 2 חוטים (ורידים) אסורים משום דם – למעט את חותך ומולח אותם

לא ניכנס לפרטים

סוגיא - דף צג. - נושא: 5 קרומים האסורים

סקירה כללית

- 3 משום חלב
- 2 משום דם

חלק מהקרום שעל הטחול אסור משום חלב **רק מדרבנן**...

לא ניכנס לפרטים

סקירה כללית

יש מחלקת האם ביצי זכר שנתקו אבל נמצאים בתוך שק האשכים נחשבים אבר מן החי (ואסורים באכילה).
נציג בטבלה הטעם לשני צדדי המחלקת והתשובה של הצד השני.

פירוט

רבי אמי או רבי אסי	רבי אמי או רבי אסי	שיטות:
מותרים	אסורים	מקרים
אינו אבר מן החי	אבר מן החי	דין: האם אסורים באכילה
כיון שאינן מסריחות, מוכח שאכן יונקות מהגוף	כיון שאינן מבריאיות, מוכח שאינן יונקות מהגוף	איזו איסור (ישנו/אינו)
יש סיבה אחרת למה אינן מבריאיות: כיון שחלושות	יש סיבה אחרת למה אינן מסריחות: כיון שאינן חשופות לאויר	מדוע ישנו/אינו
ההלכה	המנהג בבבל	תשובות
		ההלכה

סוגיא - דף צג: - נושא: קרום שעל ביצי זכר

סקירה כללית

פירוט למטה

מקרה

הקרום שעל ביצי הזכר

דין

אסורים באכילה - משום דם - ולכן צריכים לקלוף אותם

יוצא מן הכלל

אם צעיר - שעדיין אין דם בקרום

הגדרה

ההגדרה של "צעיר":

גדי שגילו פחות מ-30 ימים

וגם אין זרע בביצים → יודעים את זה אם אין חוטים אדומים בקרום

סקירה כללית

לשלשת אלו (אומצא דאסמיק, ביצים, ומזרק) יש 3 טיפולים שמתוכם שנים לכו"ע מתירם באכילה ובטיפול השלישי יש מחלקת ולהלכה מתירם.

פירוט

רבינא		רב אחא → ההלכה		שיטות:	
מותר				מקרים	
				חתכו ומלחו – דין:	
				תלאו בשפוד – דין:	
אסור		מותר		דין:	שמו ע"ג גחלים
סובר שמייבשים את הבשר – ואינם שואבות את הדם		סובר שהגלים שואבות את הדם		טעם:	

סוגיא - דף צג: - נושא: רישא בכיבשא (הטמין הראש ברמץ לאחר השחיטה)

סקירה כללית

רגילים היו – כדי להשיר את שער הראש – לאחר שחיטה נותנים על הראש מים ומטמינו ברמץ. השאילה היא האם הדם יוצא (ומותר הראש באכילה) או שנקפה בתוך הראש (ואסור הראש באכילה) התשובה היא שתלוי במצב הראש כפי שנפרט למטה.

פירוט

לישנא קמא		איכא דאמרי		שיטות:	
				<u>מצב הראש</u>	
מותר הדם זב				בית השחיטה פונה למטה	
מותר - רק אם נעץ בו משהו להשאירו פתוח		מותר		נחיריים פונים למטה	
אסור הדם נקפה בתוך הראש		מותר - רק אם נעץ בו משהו להשאירו פתוח		על הצד (לחיו אחת למטה)	

סקירה כללית

פנימי חייבין עליו
חיצוני אסור מדרבנן

סוגיא - דף צג: - נושא: טבח שהשאיר חלב (שלא נקרו)

סקירה כללית

דרך הטבחים לנקר את החלב
מה אם השאיר חלב – מה הדין – תלוי בכמה השאיר – פרטים בטבלה למטה

פירוט

שיטות:	כזית	כשעורה
מקרים	להלקותו	לעברו
השיעור שייך למה	אפילו בכמה מקומות	במקום אחד
מפוזר?		

במשנתנו יש מחלקת אם טבחים נאמנים על הסרת הגיד (וחלב):

- **ר"מ: אינם נאמנים**
- **חכמים: נאמנים**

היה שלב בהיסטוריה ש(גם) חכמים אסרו

יש 2 גירסאות ברבי יוחנן מה היו השלבים (ובאיזה שלב היתה משנתנו – המקילה)

בסיס האי-נאמנות הוא בגלל טירחא – לפי שיטת **ר"מ** (דלא כר"י) **שצריך לחטט**

רקע

שיטות:	ר"מ	ר"י
דין: האם צריכים לחטט אחרי חלקי גיד / חלב שנבלעו בבשר	צריך לחטט	אין צורך לחטט (מסירים רק את החלק החיצוני)

משנתנו

שיטות:	ר"מ	חכמים
דין – האם טבחים נאמנים...	אין טבחים נאמנים על גיד הנשה ¹	נאמנים עליו ועל החלב

¹ כוונתו גם על החלב

הגבלת משנתנו

לישנא קמא בדברי רבי יוחנן

שיטות:	ר"מ	חכמים
מקרים		
שלב 1 (לפני משנתנו)	אין טבחים נאמנים על גיד הנשה ¹	אין נאמנים עליו ועל החלב סברו כר"מ שצריך לחטט - והרי יש טורח
שלב 2 (משנתנו)	מפני הטירחא שהרי ר"מ לשיטתו שצריך לנקר אחריו	נאמנים עליו ועל החלב סברו כר"י שאין צורך לחטט - והרי אין טורח

¹ כוונתו גם על החלב

איכא דמתני בדברי רבי יוחנן

שיטות:	ר"מ	חכמים
מקרים		
שלב 1 (משנתנו)		נאמנים עליו ועל החלב סברו כר"י שאין צורך לחטט - והרי אין טורח
שלב 2 (לאחר משנתנו)	אין טבחים נאמנים על גיד הנשה ¹ מפני הטירחא שהרי ר"מ לשיטתו שצריך לנקר אחריו	אין נאמנים חזרו לסבור כר"מ שצריך לחטט - והרי יש טורח - והטבחים עדיין זכרו שבעבר עבדו כר"מ לקולא וסמכו עליו
שלב 3 (מאוחר יותר)		נאמנים עדיין סברו כר"מ אך הטבחים שכחו שבעבר הקילו כר"י

¹ כוונתו גם על החלב

